

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

NUTARIMAS DĖL NEPAPRASTOSIOS PADĖTIES ĮVEDIMO

Nr.
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimas,

atsižvelgdamas į valstybėje dėl masinio užsieniečių antplūdžio susidariusią kritinę situaciją, dėl kurios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. liepos 2 d. nutarimu Nr. 517 „Dėl valstybės lygio ekstremaliosios situacijos paskelbimo ir valstybės lygio ekstremaliosios situacijos operacijų vadovo paskyrimo“ buvo paskelbta valstybės lygio ekstremalioji situacija;

atsižvelgdamas į tai, kad Europos Komisijos Pirmininkas 2021 m. rugsėjo 15 d. savo metiniame pranešime migrantų iš trečiųjų šalių panaudojimą pripažino kaip Baltarusijos režimo vykdomą hibridinę ataką, kuria siekiama destabilizuoti Europos Sąjungą, o Europos Parlamentas 2021 m. spalio 7 d. rezoliucijoje yra pareiškęs, kad žmonių panaudojimas neteisėtiems tikslams ir Baltarusijos valstybės remiamas neteisėtas sienos kirtimas yra hibridinio karo forma, kuria siekiama įbauginti ir destabilizuoti Europos Sąjungą;

atsižvelgdamas į tai, kad Lietuvos Respublikos Seimas ir Lietuvos Respublikos Vyriausybė jau ėmėsi šios ekstremaliosios situacijos suvaldymo priemonių priimdami sprendimus, be kita ko, dėl fizinio barjero Lietuvos Respublikos teritorijoje prie Europos Sąjungos išorės sienos su Baltarusijos Respublika įrengimo ir teisių kariams, kurie ekstremaliosios situacijos dėl masinio migrantų antplūdžio metu padeda Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Valstybės sienos apsaugos tarnyba) ir Viešojo saugumo tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos pajėgoms vykdyti jų funkcijas likviduojant šią ekstremaliąją situaciją ir šalinant jos padarinius Lietuvos Respublikos pasienio ruože ir asmenų, neteisėtai kirtusių Lietuvos Respublikos valstybės sieną su Baltarusijos Respublika, laikino sulaikymo ir (arba) apgyvendinimo vietose, suteikimo;

atsižvelgdamas į pastaruoju metu Baltarusijos režimo vykdomus nusikalstamus veiksmus ir hibridines atakas prieš Lenkijos Respubliką, jų organizuotą ir masinį pobūdį bei dėl tų veiksmų ir atakų susidariusią didelį susirūpinimą keliančią humanitarinę krizę Europos Sąjungos pasienyje;

atsižvelgdamas į tai, kad Lietuvos Respublikos Seimo 2021 m. lapkričio 9 d. nutarimu Nr. XIV-617 „Dėl nepaprastosios padėties įvedimo“ buvo įvesta nepaprastoji padėti vieno mėnesio laikotarpiui, tačiau aukščiau paminėtos rizikos išlieka;

įvertinęs tai, kad siekiant išvengti valstybėje kylančios grėsmės visuomenės rimčiai būtina imtis papildomų priemonių, ir

vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 67 straipsnio 20 punktu, 144 straipsnio pirmąja dalimi, 145 straipsniu ir Lietuvos Respublikos nepaprastosios padėties įstatymo 5 straipsnio 2 dalimi, 6 straipsnio 1 dalimi, 7 straipsnio 1 dalimi, 28 straipsniu,
n u t a r i a:

1 straipsnis.

1. 2021 m. gruodžio 10 d. 00 valandų 00 minučių įvedama nepaprastoji padėtis:

1) visame pasienio ruože prie Lietuvos Respublikos valstybės sienos su Baltarusijos Respublika ir 5 kilometrus į valstybės gilumą nuo pasienio ruožo;

2) visame pasienio ruože prie Lietuvos Respublikos valstybės sienos su Lenkijos Respublika ir 5 kilometrus į valstybės gilumą nuo pasienio ruožo;

3) Lietuvos Respublikos institucijų paskirtose užsieniečių apgyvendinimo vietose (Užsieniečių registracijos centro Pabradėje teritorijoje, Medininkų užsieniečių registracijos centro teritorijoje ir Kybartų užsieniečių registracijos centro teritorijoje, Pabėgėlių priėmimo centro Rukloje ir šalia jo įrengtoje teritorijoje, Pabėgėlių priėmimo centro Naujininkų pabėgėlių stovykloje).

2. Nepaprastoji padėtis įvedama dėl masinio užsieniečių antplūdžio kilusios grėsmės visuomenės rimčiai, kurios neįmanoma pašalinti nepanaudojus Konstitucijoje ir Nepaprastosios padėties įstatyme numatyto naudojimosi nurodytomis teisėmis ir laisvėmis proporcingo apribojimo ir netaikant konkrečių nepaprastųjų priemonių.

3. Nepaprastosios padėties įvedimo tikslas – naudojant šiame nutarime nustatytas nepaprastąsias priemones pašalinti dėl masinio užsieniečių antplūdžio susidariusią grėsmę visuomenės rimčiai.

4. Nepaprastosios padėties trukmė yra vienas mėnuo nuo šio straipsnio 1 dalyje nurodyto nepaprastosios padėties įvedimo laiko – iki 2022 m. sausio 9 d. 24 valandų 00 minučių.

5. Institucija, atsakinga už ekstremaliosios situacijos ar krizės valdymą ir kuri imasi visų reikalingų priemonių nepaprastosios padėties įvedimo tikslui pasiekti, yra Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija.

2 straipsnis.

Nepaprastosios padėties metu nustatomi šie naudojimosi Konstitucijos 22, 25, 32 ir 36 straipsniuose nurodytomis teisėmis ir laisvėmis apribojimai šio nutarimo 1 straipsnio 1 dalyje nurodytose teritorijose, kuriose įvesta nepaprastoji padėtis:

1) neteisėtai į Lietuvos Respublikos teritoriją patekusiems ir (ar) Lietuvos Respublikos institucijų paskirtose užsieniečių apgyvendinimo vietose esantiems užsieniečiams Valstybės sienos apsaugos tarnybos nustatyta tvarka ir sąlygomis ribojama teisė gauti ir skleisti informaciją, susirašinėti, vykdyti pokalbius telefonu ir kitaip susižinoti naudojant prieigą prie mobiliojo ir interneto ryšio, prireikus apribojant galimybę naudotis ryšio priemonėmis, išskyrus atvejus, kai toks asmuo naudodamasis šiomis priemonėmis kreipiasi į Lietuvos Respublikos valstybės institucijas ir įstaigas;

2) šio nutarimo nustatyta tvarka asmenims ribojamos galimybės vykti į šio nutarimo 1 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytą teritoriją, kurioje įvesta nepaprastoji padėtis, taip pat nurodytoje teritorijoje deklaruoti gyvenamąją vietą;

3) asmenims ribojama galimybė organizuoti ir rinktis į susirinkimus teritorijose, kuriose įvesta nepaprastoji padėtis.

3 straipsnis.

Nepaprastosios padėties metu taikomos šios nepaprastosios priemonės, nurodytos Nepaprastosios padėties įstatymo 28 straipsnyje:

1) valstybės rezervo naudojimas siekiant pašalinti dėl masinio užsieniečių antplūdžio susidariusią grėsmę visuomenės rimčiai;

2) valstybės sienos apsaugos sustiprinimas. Sustiprinus valstybės sienos apsaugą, asmenys, ketinantys kirsti ar kirtę valstybės sieną tam nenustatytoje vietoje arba tam nustatytoje vietoje bet neleistinu būdu ir esantys nepaprastosios padėties teritorijoje, į šalies teritoriją negali būti įleidžiami, prireikus (jei jie nepaiso teisėtų įgaliotų pareigūnų reikalavimų ar nurodymų) naudojant atgrasančius veiksmus ir psichinę prievartą arba, jei tokie asmenys savo aktyviais veiksmais ar turimais daiktais akivaizdžiai ir realiai kelia pavojų pareigūnų ar kitų asmenų gyvybei ar sveikatai, proporcingą fizinę prievartą bei kitas Lietuvos Respublikos įstatymuose nurodytas specialiąsias priemones, siekiant užtikrinti jų neįleidimą į šalies teritoriją;

3) užsieniečių buvimo ir priežiūros Lietuvos Respublikoje režimo sugriežtinimas. Lietuvos Respublikos institucijų paskirtose užsieniečių apgyvendinimo vietose esantiems užsieniečiams, kurie nėra įleisti į Lietuvos Respublikos teritoriją, draudžiama palikti apgyvendinimo vietų teritoriją, išskyrus išimtiniais Valstybės sienos apsaugos tarnybos nustatytais atvejais;

4) draudimas atvykti į pasienio ruožo teritoriją, kurioje įvesta nepaprastoji padėtis (išskyrus šio nutarimo 1 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytą teritoriją). Išimtiniais atvejais pagrįstu asmens prašymu Valstybės sienos apsaugos tarnybos leidimu atvykimas į šią teritoriją galimas. Draudimas netaikomas ir leidimas nereikalingas asmenims, gyvenantiems, turintiems nekilnojamojo turto šioje teritorijoje ir turintiems tai patvirtinančius dokumentus;

5) draudimas pakeisti nuolatinę gyvenamąją vietą nepaprastosios padėties laikotarpiu deklaruojant ją šio nutarimo 1 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytoje teritorijoje, kurioje įvesta nepaprastoji padėtis;

6) susirinkimų draudimas teritorijose, kuriose įvesta nepaprastoji padėtis (išskyrus šio nutarimo 1 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytą teritoriją);

7) transporto priemonių ir asmenų bei jų bagažo tikrinimas siekiant surasti ir paimti neteisėtai laikomus šaunamuosius ginklus, šaudmenis, sprogstamąsias, radioaktyvias, nuodingąsias ir kitokias pavojingas medžiagas bei priemones, nustatyti bei sulaikyti įstatymų pažeidejus, užtikrinti viešąją tvarką ir visuomenės rimtį, apsaugoti gyventojų gyvybę, sveikatą ir turtą;

8) ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų ir jų dalių, priklausančių teisę juos laikyti turintiems asmenims, laikinas paėmimas nepaprastosios padėties galiojimo laikotarpiui, kai turima informacijos, kad jie gali būti panaudoti nusikalstamoms veikoms.

4 straipsnis.

1. Nepaprastosios padėties metu Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo nustatyta tvarka pasitelkiama Lietuvos kariuomenė.

2. Lietuvos kariuomenė pasitelkiama šio nutarimo 3 straipsnio 2, 3, 4, 5, 7 ir 8 punktuose numatytoms nepaprastosioms priemonėms įgyvendinti.

3. Nepaprastosioms priemonėms taikyti pasitelkti Lietuvos kariuomenės kariai nepaprastosios padėties teritorijoje nepaprastosios padėties laikotarpiu turi Lietuvos Respublikos karinės jėgos naudojimo statuto 13 straipsnio 2 dalyje nustatytas teises.